VOOR ONMIDDELLIJKE VERSPREIDING

Raad voor het Leefmilieu - Comité van Klimaatdeskundigen
Bischoffsheimlaan 26 – 1000 Brussel
: 02/205.68.68
: https://www.brupartners.brussels/nl/raad-voor-het-leefmilieu
https://www.brupartners.brussels/nl/brussels-comite-van-klimaatdeskundigen
: brupartners@brupartners.brussels

PERSBERICHT

DE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU EN HET COMITE VAN KLIMAATDESKUNDIGEN ROEPEN OP TOT EEN AMBITIEUS BELEID INZAKE RENATURATIE TE BRUSSEL

Brussel, België - 16-11-2026: **Terwijl het Brussels gewest momenteel werkt aan de actualisering van het plan Renature.brussels, hebben de Raad voor het Leefmilieu en het Comité van Klimaatdeskundigen een gezamenlijk initiatiefadvies opgesteld over de renaturatie van de Brusselse stedelijke ruimte. Gezien de afname van de biodiversiteit, de toenemende gevolgen van de klimaatverandering en de milieuongelijkheden vormt renaturatie een belangrijke uitdaging voor Brussel. In hun advies roepen beide instanties het gewest op om het plan Renature.brussels nauw te verweven met de herziening van het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP), zodat renaturatie een echte hefboom wordt voor het herstel van de stedelijke ecologische functies, ten dienste van de biodiversiteit, het klimaat en de levenskwaliteit van de Brusselaars.**

Renaturatie, meer dan alleen vergroening

Voor de Raad en het Comité zijn vergroening, doorlaatbaarheid van de bodem en rewilding aanvullende hefbomen voor renaturatie. Het gaat erom, **de ecologische functies van stedelijke ruimten te herstellen**: levende bodems in stand houden, waterinfiltratie bevorderen, habitats voor biodiversiteit ontwikkelen, de ecologische continuïteit versterken en de effecten van hitte-eilanden verminderen.

Deze uitdaging is van cruciaal belang te Brussel, waar **de bodemverharding blijft toenemen** en al meer dan de helft van het grondgebied beslaat. Bovendien is de begroeiing zeer ongelijk verdeeld over de wijken: in de Vijfhoek bedraagt deze slechts 12,7 % en in de eerste kroon 24,4 %, tegenover aanzienlijk hogere percentages in bepaalde perifere wijken.

Het bestaande behouden en ingrijpen waar de behoeften het grootst zijn

De Raad en het Comité wijzen erop dat het **behoud van bestaande natuurgebieden** een prioriteit moet vormen op het niveau van het gewest. Renaturatie kan het verdwijnen van natuurlijke habitats of bodems die nu al bijdragen aan waterinfiltratie, koolstofopslag of het behoud van de biodiversiteit, niet compenseren. Zij benadrukken met name het belang van de bescherming van braakliggende terreinen en andere door de natuur teruggewonnen gebieden, waarbij - waar mogelijk - de voorkeur wordt gegeven aan verticale verdichting van reeds bebouwde terreinen.

De inspanningen op het gebied van renaturatie moeten ook in de eerste plaats worden gericht op wijken die te kampen hebben met een lage begroeiingsgraad, bodemverharding, blootstelling aan extreme hitte, overstromingsrisico's en sociaaleconomische kwetsbaarheden. Het doel is om **de milieu- en gezondheidsvoordelen van de natuur in de stad beter te verdelen** en territoriale ongelijkheden te verminderen.

Groene ruimtes beter met elkaar verbinden en het water beter beheren

De Raad en het Comité bevelen aan om **de natuurgebieden en groene ruimtes in Brussel niet alleen onderling beter met elkaar te verbinden, maar ook met die van de aangrenzende gebieden**. Parken en grote natuurgebieden mogen niet geïsoleerd zijn: tuinen, braakliggende terreinen, oevers en bomen langs de straten kunnen eveneens bijdragen aan het behoud van de biodiversiteit. Deze aanpak vereist een nauwe samenwerking tussen de verschillende gewesten en gemeenten.

Beide instanties benadrukken ook dat bij renaturatieprojecten beter **rekening moet worden gehouden met het waterbeheer**. Bij de herinrichting van de openbare ruimte is het met name belangrijk om regenwater in de bodem te laten infiltreren in plaats van het rechtstreeks naar de riolering af te voeren, waarbij tegelijkertijd de aanwezigheid van bomen en vegetatie wordt bevorderd.

Een ambitieus gewestelijk plan, ondersteund door middelen en langdurige monitoring

De Europese verplichtingen die voortvloeien uit de verordening inzake natuurherstel, de kaderrichtlijn Water en de richtlijn inzake bodemmonitoring moeten voor het gewest een kans zijn om **een ambitieus renaturatiebeleid te voeren dat recht doet aan de uitdagingen** op het vlak van biodiversiteit, klimaatadaptatie en gezondheid.

Voor de Raad en het Comité moet het toekomstig plan Renature.brussels dan ook het kaderdocument worden voor het gewestelijk en gemeentelijk renaturatiebeleid, in nauwe samenhang met de herziening van het GBP. De regering en de directies van de betrokken overheidsbesturen moeten zorgen voor een gezamenlijke sturing van deze twee processen en de scheiding van bevoegdheden tussen milieu en ruimtelijke ordening doorbreken.

De Raad en het Comité vragen dat het gewest **bindende renaturatiedoelstellingen** vaststelt en nastreeft, en de uitvoering van de maatregelen garandeert in overleg met de gemeenten. Deze doelstellingen en hun territoriale uitwerking moeten worden opgenomen in het GBP en als kader dienen voor gemeentelijke beslissingen en acties, zonder mogelijkheid tot afwijking, met duidelijk omschreven minimumeisen en verantwoordelijkheden.

Beide instanties benadrukken dat de voordelen van renaturatie afhangen van de duurzaamheid van de ingrepen. De projecten moeten daarom beschikken over **financiering die is afgestemd op het onderhoud en de ecologische opvolging op lange termijn**. Een gemeenschappelijk referentiekader van indicatoren moet bovendien toelaten om niet alleen de begroeide oppervlakten te beoordelen, maar vooral de kwaliteit van de herstelde habitats en de daadwerkelijk gerealiseerde voordelen.

Talrijke renaturatie-experimenten in andere steden, waarvan sommige al enkele decennia teruggaan, bieden al waardevolle inzichten, onderbouwd door wetenschappelijke evaluaties. De Raad en het Comité roepen op om ten volle gebruik te maken van deze ervaringen die in de bijlagen bij het advies worden toegelicht, om de Brusselse projecten in de juiste richting te sturen en de duurzaamheid van de voordelen ervan te verzekeren.

Met dit gezamenlijk advies roepen de Raad voor het Leefmilieuraad en het Comité van Klimaatdeskundigen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op om de kans te grijpen die het toekomstig plan Renature.brussels en de herziening van het GBP bieden om een ambitieus, coherent en duurzaam beleid te voeren. Het behoud van de bestaande natuur, het herstel van aangetaste ecologische functies en een betere verdeling van de voordelen van de natuur in de stad moeten daarbij de prioriteiten vormen.

Al deze elementen zijn terug te vinden in het gezamenlijk initiatiefadvies van de Raad voor het Leefmilieu en het Comité van Klimaatdeskundigen.

De **Raad voor het Leefmilieu** is een gewestelijk adviesorgaan te Brussel dat bevoegd is op het gebied van leefmilieu. Het heeft als taak om - op eigen initiatief of op vraag van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of andere instanties - **een gemotiveerd advies uit te brengen over elke aangelegenheid die onder de gewestelijke milieubevoegdheid valt en betrekking heeft op het milieu** in ruime zin. Het bestaat uit **een grote verscheidenheid aan actoren** die de hele samenleving vertegenwoordigen.

Het **Comité van Klimaatdeskundigen** is een Brussels adviesorgaan dat bestaat uit **onafhankelijke wetenschappelijke deskundigen**. Het legt jaarlijks aan de Regering en het Parlement **een verslag voor waarin de bijdrage van het gewestelijk overheidsbeleid aan de klimaatdoelstellingen** op middellange en lange termijn wordt geëvalueerd en dat aanbevelingen bevat op basis van deze evaluatie.

Contact Voorzitterschap Raad en Comité

Serge KEMPENEERS (Voorzitter van de Raad voor het Leefmilieu)
sergekempeneers@hotmail.com
0497/59.94.00

Leo VAN BROECK (Voorzitter van het Comité van Klimaatdeskundigen)
leo.vanbroeck@gmail.com
0475/28.15.40

Contactpersoon dossier

Bastien FIEVET (Secretariaat van de Raad voor het Leefmilieu)
bastien.fievet@cerbc.brussels
02/205.68.72

Youssouf BADY (Secretariaat van het Comité van Klimaatdeskundigen)
ybady@bruparners.brussels
02/430.64.38